

USB-C: Povinný standard pro udržitelnější Evropu. Co vedlo k této změně?

Praha, 16. ledna 2025

Evropská regulace, která zavádí povinnost sjednocení konektoru USB-C, vzbuzuje protichůdné reakce. Zatímco její zastánci ji považují za zásadní krok k omezení elektroodpadu, odpůrci varují před možným omezením inovací. Elektroodpad je přitom nejrychleji rostoucím typem odpadu na světě – podle Global E-Waste Monitoru se jeho produkce zvyšuje dokonce pětikrát rychleji, než se předpokládalo. Nové opatření má ušetřit až 11 000 tun elektroodpadu ročně. Důležitý kontext pro zavádění nového opatření popisuje v komentáři David Chytil, člen představenstva společnosti REMA Systém.

Počátky diskuse o standardizaci nabíjecích konektorů v Evropě sahají až do roku 2009. Tehdy bylo na trhu používáno více než 30 různých typů konektorů pro elektronická zařízení, což generovalo enormní množství elektroodpadu. Evropská komise proto iniciovala vznik memoranda s předními výrobci elektroniky, jako byly společnosti Samsung, Huawei či Nokia. Výsledkem bylo rozšíření micro-USB jakožto standardu pro mnoho zařízení. Tento krok představoval první pokus o omezení fragmentace trhu a redukci odpadu, absence právně závazných opatření však reálný dopad memoranda výrazně omezila.

USB-C jako závazný standard

S technologickým pokrokem a zaváděním nových konektorů bylo jasné, že dobrovolná opatření nestačí. Evropská unie proto v roce 2022 přijala právní rámec, který od 28. prosince 2024 zavedl aktuálně velmi diskutovanou povinnost vybavovat nová elektronická zařízení konektorem USB-C. Tato regulace se vztahuje na mobilní telefony, tablety, sluchátka, kamery a další zařízení s nabíjecím výkonem do 100 W. Notebooky budou muset splňovat tuto normu od 28. dubna 2026. Existují výjimky – například u zařízení s vysokým výkonem nebo naopak konstrukčně malých přístrojů –, regulace navíc neřeší bezdrátové nabíjení ani datové toky. I přesto jde o zásadní krok směrem k naplnění cílů Zelené dohody pro Evropu.

Ekologické přínosy

Podle odhadů Evropské komise by měl tento krok ročně ušetřit více než 250 milionů eur, které spotřebitelé dosud vynakládali na nákup nekompatibilních nabíječek, a zvýšit uživatelský komfort. Jednotný konektor USB-C přinese také snížení produkce elektroodpadu, a to až o 11 000 tun každý rok. Podle statistik projektu Evropa v datech si Češi pořizují mobilní telefony průměrně jednou za dva roky. Na každého obyvatele ČR připadá bezmála 16 kilogramů elektroodpadu ročně a více než 10 % z tohoto množství tvoří mobilní telefony a jejich příslušenství. Právě nově zavedená standardizace by měla toto množství snížit, a tím zmírnit dopad na životní prostředí. Změna rovněž významně přispěje k efektivnímu oběhovému hospodářství, kdy bude možné lépe recyklovat staré nabíječky a využít z nich získané suroviny pro výrobu nových produktů.

Inspirace pro globální trh

Zavádění USB-C jako standardu není jen evropskou výsadou, tento krok inspiroval i další země. K přijetí jednotných konektorů přistupuje v tomto roce například i Indie či Saúdská Arábie. V USA

zatím k legislativním opatřením nepřistoupili, ale dlouhodobě zde na toto téma probíhají diskuse a existují již konkrétní návrhy na zavedení jednotných nabíjecích standardů. Dosud zde ale nebyla přijata žádná závazná legislativa na federální ani státní úrovni, prozatím se spoléhá na zodpovědnost spotřebitelů.

Právě s odkazem na praxi v USA považují odpůrci regulaci pouze za neúčelnou byrokracii, která může pozastavit technologický pokrok. Směrnice by však měla být vnímána jako inspirativní příklad pro celý svět, jak mohou cílené kroky přispět k ochraně přírody a podpoře udržitelnosti. A také jako varovný signál, že rychle rostoucí množství elektroodpadu je hrozbou a Evropa má zájem tuto hrozbu řešit.

Autor komentáře: David Chytil, člen představenstva společnosti **REMA Systém**, která je jedním ze tří největších kolektivních systémů zajišťujících sběr odpadních elektrozařízení působících v České republice.

O společnosti REMA Systém

Hlavními aktivitami společnosti REMA Systém jsou služby zabezpečující zpětný odběr a recyklaci odpadních elektrických a elektronických zařízení, jde například o pračky, lednice, televizory, počítače, tiskárny, mobilní telefony a další přístroje. Ve spolupráci se společností REMA Battery navíc umožňuje i zpětný odběr odpadních baterií a akumulátorů.

Svým klientům REMA Systém nabízí odborné a komplexní řešení na cestě ke splnění legislativních povinností, běžným spotřebitelům pomoc a jednoduché vyřešení starostí s nepotřebnými či vysloužilými elektrospotřebiči. V oblasti ochrany životního prostředí REMA Systém působí od roku 2005, od kdy provozuje systém pro zpětný odběr a recyklaci odpadních elektrozařízení.

Podrobné informace najdete na adrese www.rema.cloud, informace k projektu Chytrá recyklace naleznete na www.chytrarecyklace.cz.

Kontakt:

Markéta Kohoutková

LESENSKY.CZ s.r.o.

mobil: +420 773 049 494

e-mail: kohoutkova@lesensky.cz

Štursova 583/49, 616 00 Brno

www.lesensky.cz

